

kalbte Krigsskadeserstatning. Denne Lov er fra hvilke Sider man end tager den, et særligt Anliggende. Der har tidligere været Sager af denne Natur, som ere blevne behandlede som særlige Anliggender, og den af mig nævnte Sag er en Lov, der griber ind i de borgerlige Forhold, idet den paatager sig at indrømme Ret til at expropriere for Borgere i Kongeriget deres Eiendom. Man skal huske paa, hvor strengt dette tidligere har været holdt. Dengang Krigsministeriet ønskede at expropriere visse Strækninger Land her ude ved Njorhavns Glacis, da prøvede det ikke paa at bringe denne Sag frem i Rigsraadet, nei, den blev forelagt i Rigsdagen og blev der forkastet. Hvad enten man holder sig til visse Strimler Land eller til Korn eller til hvilkensomhelst Naturalgjenstand, som ydes af Borgerne, saa er det kun under den særlige borgerlige Lovgivning, at Saadant kan blive afgjort, og der til har Rigsraadet ikke nogensomhelst Competence. Altsaa de Ministre, som have bragt en Sag af denne Art igennem, saavelsom de Ministre, der siden have forstaaet Kongens Underskrift paa den, have efter min Mening brudt Lovens klare Ord.

Det tredje Punkt gaar løs paa, at Ministrene have ved at opretholde Rigsraadet fremkaldt en „Uklarhed i Repræsentationernes gjensidige Forhold, Svækkelse af Eenheden i Statsmagten, Oplosning af Samfundet, Absplittelse af Kræfterne og Forvirring af den lovlige Orden.“ Denne Uklarhed i Repræsentationernes rette Begrænsning er jo fra min Side oplyst ved de Exempler, jeg nylig har anført. At en saadan Tilstand som denne fremkalder Svækkelse af Eenheden i Statsmagten og Oplosning af Forholdene, behøver jeg ikke at godtgjøre. Jeg har hørt det udtale af alle dem, der have villet drive hurtigt frem for at faae et vist Forsatningsmaal naaet, især for at tvinge Sagen frem mod Rigsdagen: den maatte stynde sig uden nærmere Undersøgelse at antage paa Tro og Love de Forslag, der foreslaae. Dette er just et af de Evangelsmidler, man ideligt har benyttet.

Jeg kommer nu til „d“; „For at have benyttet denne, uden lovlig Hjælp, i Kongeriget opretholdte Repræsentation for Fælles-

anliggender til at gennemsee og rette Grundloven af 5te Juni 1849.“ Dersom der er nogen Gjenstand, som er en særlig Gjenstand, saa maa det være Grundloven af 5te Juni 1849. Dersom man vil læse den Skrivelse af 29de August 1855 igennem, som Kongen ansaae sig for opfordret til at lade udsædige til Rigsdagen for at hæve de Tvivlsmaal, der havde indfneget sig, vil man see, at det er umuligt at tænke sig, at Rogen nogensinde har kunnet forudsætte, at nogen anden delibererende Forsamling under Form af Lov skulde kunne rette paa Grundloven af 5te Juni. Naar man hertil svarer mig, at Meningen ikke var den, at den nævnte Forsamling skulde rette Grundloven, men den, at den skulde stille en Betiingelse for sin Forsvinden, saa vil jeg spørge, om dette ikke omtrent betyder det Samme. Dersom man nu forelagde Sagen som et Forslag, som Rigsdagen kunde rette paa efter sit Skjøn, og dersom det blev rettet, saa skulde man jo atter vende tilbage til Rigsraadet; men hvorkænge skulde da dette blive ved, og naar skulde det være endt? Men modtager man Forslaget i den Form, hvori det foreligger, saa modtager man en heel Lov udenfra. Naar man huster, hvilken Modstand der blev gjort i 1853 fra de samme Mænd, der nu ville paatvinge os dette, saa seer man ogsaa derigennem, hvor farlige Følgerne kunne blive, thi under hvilke Paastub kunde man ikke samle en større Forsamling og træde frem og sige, det er denne Forsamlings Beslutning, og, ville I ikke modtage det, saa vedblive vi at holde os til denne Forsamling. Lad os engang forudsætte, at den Idee, som synes at have grebet saa Mange i forskjellige Retninger, at henvende sig umiddelbart til Bælgerne, for at faae afgjort Punkter af denne Art, ogsaa greb en Regjering, der engang maatte komme tilstede, og at den saa stillede op til Afstemning med Ja eller Nei et saadant Forslag og fik det sat igennem hos disse ved de forunderligste Midler — thi de Midler, der anvendes under saadanne Omstændigheder, ere forunderlige nok — og at den saa traadte frem og sagde til Rigsdagen: Dersom I nu ikke gaar ind paa den Forandring, som I see, at alle Bælgerne, — der have troet sig i haard Nød, — ville, at I skulle gaar ind paa, saa blive vi